

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Zagreb, listopad 2010.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O ZAVODU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	4
	Programi i projekti financirani u 2009.	13
II.	REVIZIJA ZA 2009.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Metode i postupci revizije	15
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	15
	Nalaz za 2009.	17
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/25

Urbroj: 613-02-01-10-6

Zagreb, 13. listopada 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 31. svibnja do 13. listopada 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O ZAVODU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Zavod je javna ustanova osnovana Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07 i 35/08, dalje u tekstu: Zakon), radi provedbe obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (I. stup mirovinskog osiguranja), u okviru kojega se osigurava ostvarivanje prava zaposlenika, poljoprivrednika, obrtnika, osiguranika samostalnih profesija, hrvatskih branitelja, političkih zatvorenika i dugih osiguranih osoba iz mirovinskog osiguranja. Osiguranicima se na načelima uzajamnosti i solidarnosti obvezno osiguravaju prava za slučaj starosti, invalidnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih obitelji prava za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine.

Osiguranici u prvom stupu ostvaruju prava na mirovinu (starosnu, prijevremenu starosnu, invalidsku, obiteljsku, najnižu i osnovnu), profesionalnu rehabilitaciju, novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenje uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, te naknadu putnih troškova uz ostvarivanje osiguranih prava. Druge djelatnosti Zavoda su provedba postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu utvrđenog Zakonom o doplatku za djecu (Narodne novine 94/01, 138/06 i 107/07), vođenje evidencija o osiguranim osobama, obveznicima uplate doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i prava na doplatak za djecu, provjera poslovnih knjiga, finansijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika plaćanja doprinosa, radi kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima koji služe za ostvarivanje prava, upravljanje i poslovanje prikupljenim sredstvima za namjene utvrđene Zakonom i ulaganje sredstava radi smanjenja obveza uplatitelja doprinosa i drugih davanja ili za povećanje primanja korisnika iz mirovinskog osiguranja, provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, obavljanje statističkih istraživanja i izdavanje stručno informativnih publikacija, razvoj i unapređenje mirovinskog osiguranja i drugo.

Zavod je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom, te Statutom koji donosi upravno vijeće, a potvrđuje Hrvatski sabor.

Rad Zavoda je javan. Zavod najmanje jedanput godišnje izvješćuje o svom radu i poslovanju dostavljanjem godišnjeg izvješća Hrvatskom saboru, udrugama osiguranika i korisnika prava iz mirovinskog osiguranja, obavještava o radu i poslovanju sredstva javnog informiranja i preko internetske stranice Zavoda, osigurava izravnu komunikaciju s osiguranicima, korisnicima prava i gađanima preko besplatnog otvorenog telefona, objavljuje publikacije, glasila, brošure i letke, te objavljuje Statut i druge opće akte. Nadzor nad zakonitosti rada i općih akata Zavoda obavlja Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, a u poslovima doplatka za djecu Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Djelatnost, ustrojstvo, upravljanje i rukovođenje Zavoda je određeno Zakonom, Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Poslove iz svoje djelatnosti Zavod obavlja u ustrojstvenim jedinicama, koje su sastavni dio jedinstvene stručne službe. Ustrojstvene jedinice Zavoda su središnja služba sa sjedištem u Zagrebu, 19 područnih službi u županijskim sjedištima i Gradu Zagrebu, te 92 ispostave područnih službi sa sjedištima u općinama i gradovima. Unutarnje ustrojstvene jedinice središnje službe su: ured ravnatelja, ured za upravljanje projektima, ured za kontrolu, ured unutarnje revizije, odjel za odnose s javnošću, sektor provedbe, sektor provedbe međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, sektor pravnih, kadrovskih i općih poslova, sektor ekonomskih poslova, sektor upravljanja i gospodarenja imovinom, te sektor informatike.

Tijela Zavoda su upravno vijeće (koje ima žalbeno vijeće i odbor za predstavke i pritužbe), ravnatelj, pomoćnici ravnatelja, stručno vijeće i predstojnici područnih službi. Zavodom upravlja upravno vijeće, čiji su djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti određeni Statutom. U svibnju 2008. i prosincu 2009., Vlada Republike Hrvatske je donijela nova rješenja o imenovanju 13 članova upravnog vijeća (na razdoblje četiri godine) na prijedlog nadležnog ministra, te udruga osiguranika, umirovljenika i poslodavaca. Predsjednik upravnog vijeća od 25. svibnja 2004. je Niko Raič. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji ima šest pomoćnika, a imenuje ih i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnog ministra. Stručno vijeće je savjetodavno tijelo koje raspravlja o pitanjima rada Zavoda, daje mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti, te utvrđuje prijedloge općih akata. U radu stručnog vijeća sudjeluje ravnatelj i pomoćnici ravnatelja, a u proširenom sastavu djeluje s predstojnicima područnih službi.

Zavod ima 100,0% udjele u dvije pravne osobe: Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (dalje u tekstu: HMO) i Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima (dalje u tekstu: HMID).

Društvo HMID je osnovano u srpnju 1997. prema odredbama Zakona o investicijskim fondovima (Narodne novine 107/95, 12/96, 114/01 i 150/05), radi osnivanja i upravljanja investicijskim fondom (Kapitalni fond d.d., Zagreb) u koji je prenesen dio portfelja Zavoda kako bi se osiguralo aktivno upravljanje portfeljem Zavoda. Društvo djeluje na temelju odobrenja Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske (pravnog prednika Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga) od ožujka 1998. Temeljni kapital društva upisan u Trgovačkom sudu u Zagrebu i evidentiran u poslovnim knjigama Zavoda iznosi 5.000.000,00 kn. Prihod društva je naknada za upravljanje investicijskim fondom, koja iznosi 2,0% od prosječne godišnje neto vrijednosti imovine Kapitalnog fonda d.d. Tijela društva su skupština, nadzorni odbori i uprava koja ima dva člana. Skupštinu čini ravnatelj Zavoda. Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom koji je osnovan u ožujku 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koje su Zavodu pripale prema odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 83/92, 94/93, 2/94 i 9/95). Nominalna vrijednost dionica (18 društava) prenesenih u Kapitalni fond d.d. 1999. iznosi 1.214.601.654,00 kn. Tržišna vrijednost navedenih dionica u trenutku osnivanja fonda je bila 384.550.100,00 kn, te je temeljni kapital fonda upisan u navedenom iznosu i podijeljen na 3 845 501 redovnu dionicu. Društvo je upisalo i preuzelo 300 dionica fonda u iznosu 30.000,00 kn, a Zavod je upisao i preuzeo 3 845 201 dionicu u iznosu 384.520.100,00 kn koliko je evidentirano na imovini u poslovnim knjigama Zavoda. Kapitalni fond d.d. posluje prema odredbama Zakona o investicijskim fondovima, a predmet poslovanja je prikupljanje novčanih sredstava javnom ponudom svojih dionica i ulaganje tih sredstava u cilju povećanja vrijednosti imovine fonda, uz uvažavanje načela sigurnosti, profitabilnosti, likvidnosti i diobe rizika.

Prema podacima iz izvješća društva HMID i godišnjeg financijskog izvješća Kapitalnog fonda d.d., vrijednost neto imovine Kapitalnog fonda d.d. koncem 2009. je 1.087.979.236,00 kn, što je povećanje za 52.472.368,00 kn ili 5,1% (koliko iznosi prinos fonda) u odnosu na vrijednost neto imovine Kapitalnog fonda d.d. koncem 2008. u iznosu 1.035.506.868,00 kn.

Društvo HMO je osnovano 1992., a registrirano je za poslove savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, upravljanje holding društвima i drugo financijsko posredovanje. Prema odredbama ugovora o gospodarenju dionicama i poslovnim udjelima, koji je Zavod zaključio u srpnju 2000. s Hrvatskim fondom za privatizaciju, društvo u suradnji s navedenim fondom obavlja stručne poslove u vezi s pripremom i izradom odgovarajuće dokumentacije radi gospodarenja i upravljanja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava iz portfelja Zavoda.

U okviru registrirane djelatnosti, društvo vodi evidencije i sudjeluje u upravljanju trgovačkih društava iz portfelja Zavoda, izrađuje stručne podloge za davanje suglasnosti za raspolaganje dionicama i vlasničkim udjelima trgovačkih društava, poduzima mjere za naplatu izglasanih dividendi i dospjelih potraživanja, surađuje s pravnom službom Zavoda radi procesuiranja spornih potraživanja. Navedene poslove društvo obavlja na temelju ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju, zaključenog sa Zavodom u ožujku 2006. i siječnju 2009. Prema izvješću o poslovanju društva, na koncu 2009. ukupna nominalna vrijednost dionica i udjela 125 trgovačkih društava i četiri banke iz portfelja Zavoda je iznosila 3.126.525.490,00 kn, što je za 813.502,00 kn manje od nominalne vrijednosti ukupnog portfelja Zavoda na dan 1. siječnja 2009. u iznosu 3.127.338.992,00 kn.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjeseta određuju se radna mjesata, okvirni broj službenika i namještenika na pojedinim radnim mjestima, s opisom njihovih osnovnih poslova i zadataka i stručnih uvjeta za rad, vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjeseta i druga pitanja značajna za obavljanje poslova u Zavodu koja nisu uređena Pravilnikom o radu. Navedenim Pravilnikom je predviđeno 3 709 izvršitelja na sistematiziranim radnim mjestima.

Zavod je tijekom 2009. obavljao redovnu djelatnost iz svog djelokruga rada vezano za četiri programa: mirovine i mirovinska primanja, administracija i upravljanje mirovinskim sustavom, osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika i unaprjeđenje mirovinskog sustava, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata.

Sredstva za obavljanje redovne djelatnosti planirana su u državnom proračunu u visini 99,9% ukupnih sredstava.

Koncem 2009. u Zavodu je bilo 3 247 zaposlenika. Ravnatelj Zavoda od 27. listopada 2004. je Mile Rukavina.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 35.067.511.665,00 kn, a ostvareni su u iznosu 35.089.588.812,00 kn, što je za 22.077.147,00 kn ili 0,1% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	35.062.911.665,00	35.054.440.353,00	99,9	99,9
2.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	4.600.000,00	4.068.912,00	88,5	-
3.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	0,00	30.924.146,00	-	0,1
4.	Prihodi od imovine	0,00	155.401,00	-	-
Ukupno		35.067.511.665,00	35.089.588.812,00	100,1	100,0

Prema poslovnim knjigama Zavoda prihodi su ostvareni u iznosu 35.089.588.812,00 kn, a prema podacima iz izvještaja o izvršenju Državne riznice prihodi iznose 35.058.548.277,00 kn. Razlika u iznosu 31.040.535,00 kn se odnosi na prihode ostvarene na deviznom računu Zavoda, od čega u iznosu 30.885.134,00 kn po posebnim propisima i u iznosu 155.401,00 kn ostvarene od finansijske i nefinansijske imovine. Za prihode ostvarene na deviznom računu Zavoda umanjeni su zahtjevi prema Državnoj riznici za isplatu mirovina koncem 2009.

Vrijednosno značajniji prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna ostvarene iz doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu 19.838.374.844,00 kn (što je 56,5% ukupno ostvarenih prihoda), općih prihoda države u iznosu 15.212.154.647,00 kn (što je 43,4% ukupnih prihoda), te zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalju u tekstu: Svjetska banka) u iznosu 3.910.862,00 kn. Uklanjanjem uplatnih računa Zavoda od siječnja 2007., prihodi koje ostvaruje Zavod se uplaćuju na jedinstveni račun državne riznice proračuna te su i planirani kao prihodi iz državnog proračuna. Prihodi iz državnog proračuna se odnose na financiranje rashoda poslovanja u iznosu 35.009.552.722,00 kn i nabavu nefinansijske imovine u iznosu 44.887.631,00 kn.

Prema podacima o uplaćenim doprinosima za mirovinsko osiguranje, najvećim dijelom su ostvareni od doprinosa s osnova rada za poslodavca pravnu osobu u iznosu 16.829.806.124,00 kn, odnosno 84,8% ukupno ostvarenih prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Ostvareni opći prihodi države za mirovine i mirovinska primanja u iznosu 15.212.154.647,00 kn se odnose na razlike u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima, obvezno osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II stup), dodatak za usklađenje mirovina u iznosu 100,00 kn i 6,0%, te dodatak na mirovinu prema odredbama Zakona iz kolovoza 2007.

Prihodi prema posebnim propisima su ostvareni u iznosu 30.924.146,00 kn, a odnose se na prihode od povrata nepripadno isplaćenih mirovina u inozemstvo putem banaka u iznosu 15.018.965,00 kn, od nadležnih institucija za mirovinsko osiguranje iz inozemstva u iznosu 14.389.398,00 kn, prihode po regresima od nepripadno isplaćenih mirovina u iznosu 556.062,00 kn, prihode za isplatu božićnice umirovljenicima za 2008. u iznosu 380.781,00 kn, od refundacije troškova iz inozemstva u iznosu 300.259,00 kn, prihode od osiguravajućih zavoda za naknade šteta u iznosu 260.810,00 kn, te druge prihode prema posebnim propisima u iznosu 17.871,00 kn.

Prihodi prema posebnim propisima u iznosu 30.885.134,00 kn koji su ostvareni na deviznom računu Zavoda nisu uplaćeni u državni proračun, te su za navedeni iznos umanjeni zahtjevi za isplatu mirovina koncem 2009. U tijeku je postupak iznalaženja rješenje za iskazivanje prihoda ostvarenih na deviznom računu Zavoda u okviru izvještaja o izvršenju Državne riznice, u dogovoru s Ministarstvom financija.

Ostvareni vlastiti prihodi u iznosu 4.068.912,00 kn su uplaćeni u državni proračun, te su u cijelosti utrošeni za pokriće planiranih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja. Ostvareni su od zakupa 30 poslovnih prostora u iznosu 3.104.289,00 kn, te od rada stručne službe na obavljanju dijela posla Središnjeg registra osiguranika, za osiguranike koji su sami obveznici plaćanja doprinosa, u iznosu 964.623,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 35.067.511.665,00 kn, a izvršeni su u iznosu 35.072.575.389,00 kn, što je za 5.063.724,00 kn više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	358.417.000,00	355.577.163,00	99,2	1,0
2.	Materijalni rashodi	118.413.000,00	118.223.698,00	99,8	0,3
3.	Finansijski rashodi	153.303.665,00	153.304.815,00	100,0	0,5
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	34.391.933.000,00	34.404.323.987,00	100,0	98,1
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	45.445.000,00	41.145.726,00	90,5	0,1
Ukupno		35.067.511.665,00	35.072.575.389,00	100,0	100,0
Višak prihoda		-	17.013.423,00	-	-

Ukupni rashodi su izvršeni u visini planiranih, pri čemu su više od planiranih za 12.390.987,00 kn izvršene naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koje se odnose na isplatu mirovina i mirovinskih primanja. Rashodi izvršeni više od planiranih, financirani su uštedama na drugim vrstama rashoda.

Vrijednosno su najznačajniji rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja za mirovine i druga mirovinska primanja u iznosu 34.404.323.987,00 kn koji čine 98,1% ukupnih rashoda. U odnosu na 2008., navedeni rashodi su više izvršeni za 1.617.154.492,00 kn ili 4,9% zbog povećanja broja umirovljenika i povećanja mirovina nastalog redovitim usklađivanjem mirovina za 3,68%.

Koncem prosinca 2009. u Zavodu je bilo evidentirano 1 530 233 osiguranika ili 4,6% manje, a korisnika 1 173 814 ili 2,2% više u odnosu na prosinac 2008., što čini omjer 1,3:1 između broja osiguranika i umirovljenika u Republici Hrvatskoj. Od ukupno 1 173 814 umirovljenika, na korisnike starosne mirovine se odnosi 600 301 ili 51,1%, invalidske mirovine 322 598 ili 27,5% i obiteljske 250 915 ili 21,4% umirovljenika.

Rashodi za mirovine i druga mirovinska primanja u iznosu 34.404.323.987,00 kn se odnose na mirovine koje su korisnici ostvarili u skladu s godinama starosti, stažu osiguranja i mirovinskom stažu na temelju odredbi Zakona i općim propisima o mirovinskom osiguranju u iznosu 25.700.946.129,00 kn i mirovine koje su korisnici ostvarili prema povoljnijim uvjetima na temelju prava utvrđenih posebnim propisima za pojedine kategorije osiguranika u iznosu 7.196.377.912,00 kn, te druga mirovinska primanja i naknade u iznosu 1.506.999.946,00 kn.

Rashodi za mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima na temelju prava utvrđenih posebnim propisima za pojedine kategorije osiguranika su izvršeni u iznosu 7.196.377.912,00 kn i čine 20,9% ukupno izvršenih rashoda za mirovine i druga mirovinska primanja. Povoljniji uvjeti su utvrđeni zakonskim propisima donesenim za djelatne vojne osobe, policijske službenike, službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obaveštajnom sustavu i ovlaštene službene osobe u pravosuđu, zastupnike u Hrvatskom saboru, hrvatske branitelje, rudare istarskih ugljenokopa i radnike izložene azbestu, te druge povlaštene nespomenute kategorije osiguranika.

U okviru mirovina izvršenih za spomenute kategorije osiguranika, vrijednosno su najznačajnije braniteljske mirovine u iznosu 5.000.198.651,00 kn. Mirovine branitelja čine 69,5% rashoda za mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima.

Od ukupno 1 173 814 korisnika mirovine evidentiranih koncem 2009., 992 590 ili 84,6% korisnika je ostvarilo mirovinu prema općim uvjetima o mirovinskom osiguranju, a 181 224 ili 15,4% korisnika je ostvarilo povlaštenu mirovinu prema posebnim propisima.

Rashodi za druga mirovinska primanja u iznosu 1.506.999.946,00 kn se odnose na dodatak uz mirovinu u iznosu 100,00 kn i 6,0% prema korisniku mirovine, utvrđen prema odredbama Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 79/07), u iznosu 1.497.662.737,00 kn, te druge naknada za određene kategorije umirovljenika u iznosu 9.337.209,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije naknade u iznosu 7.992.349,00 kn odnose na obračunane razlike kod usklađenja najnižih mirovina hrvatskih branitelja. Na temelju odredbi članka 31. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine 174/04, 92/05 i 107/07), najniža mirovina se usklađuje početkom kalendarske godine s promjenom prosječne neto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

Rashodi za zaposlene su izvršeni u iznosu 355.577.163,00 kn i čine 1,0% ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 290.471.326,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 50.326.210,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 14.779.627,00 kn. U odnosu na 2008., rashodi za zaposlene su manje izvršeni za 33.781.009,00 kn ili 8,7% zbog smanjenja broja zaposlenih, smanjenje osnovice za obračun plaća od travnja 2009., te zbog isplate 50,0% iznosa božićnice u prosincu 2009., dok je preostalih 50,0% božićnice isplaćeno u ožujku 2010.

Finansijski rashodi su izvršeni u iznosu 153.304.815,00 kn i čine 0,5% ukupnih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 152.617.222,00 kn, zatezne kamate u iznosu 438.919,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu 225.514,00 kn, te druge nespomenute finansijske rashode u iznosu 23.160,00 kn. Rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa se odnose najvećim dijelom na obračunane naknade za mirovine isplaćene putem Hrvatske pošte u iznosu 147.168.638,00 kn i naknade poslovnoj banci za isplatu mirovina u inozemstvo u iznosu 5.390.961,00 kn.

S obzirom da približno 25,0% umirovljenika prima mirovinu putem Hrvatske pošte, obračunava se naknada u određenom postotku na ukupnu vrijednost mirovina koje se isplaćuju putem Hrvatske pošte na temelju samoupravnog sporazuma zaključenog u ranijim godinama. Za isplatu mirovina putem poslovnih banaka ne obračunava se naknada, osim za isplatu u inozemstvo putem jedne poslovne banke.

Materijalni rashodi su izvršeni u iznosu 118.223.698,00 kn i čine 0,3% ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 74.085.100,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 17.648.254,00 kn, materijal i energiju u iznosu 16.807.660,00 kn, te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 9.682.684,00 kn. U odnosu na izvršene rashode u 2008. u iznosu 123.695.659,00 kn, materijalni rashodi su u 2009. manje izvršeni za 5.471.961,00 kn ili 4,4% zbog provedenih mjeri štednje u skladu sa zadanim ograničenjima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Manje su izvršeni rashodi za službena putovanja i stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 3.111.367,00 kn ili 15,0%, rashodi za materijal i energiju u iznosu 1.076.737,00 kn ili 6,4% i drugi nespomenuti rashodi poslovanja (reprezentacija, članarine i premije osiguranja) u iznosu 3.168.230,00 kn ili 24,7%, dok su rashodi za usluge više izvršeni za 1.884.373,00 kn ili 2,6% zbog zakupa poslovnih prostora za potrebe područnih službi u Rijeci i Karlovcu.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su izvršeni u iznosu 41.145.726,00 kn i čine 0,1% ukupnih rashoda. Odnose se na dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu 22.290.316,00 kn, ulaganja u računalne programe središnje službe u iznosu 7.462.714,00 kn, nabavu uredske i druge opreme i namještaja u iznosu 6.496.895,00 kn, nabavu licenci u iznosu 4.376.309,00 kn, te ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 519.492,00 kn. U odnosu na 2008., rashodi za nabavu nefinancijske imovine su manje izvršeni za 15.927.482,00 kn ili 27,9% zbog provedenih mjeri štednje. U okviru rashoda za dodatna ulaganja u građevinske objekte vrijednosno su značajnija ulaganja za uređenje poslovnog prostora u Karlovcu i Rijeci u ukupnom iznosu 18.627.586,00 kn.

Ukupno ostvareni prihodi iznose 35.089.588.812,00 kn, a ukupni rashodi su izvršeni u iznosu 35.072.575.389,00 kn. Višak prihoda za 2009. iznosi 17.013.423,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 9.298.849.236,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	855.791.831,00	860.703.808,00	100,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	7.577.384,00	7.577.384,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	746.352.552,00	736.477.533,00	98,7
1.3.	Postrojenja i oprema	50.065.140,00	39.922.894,00	79,7
1.4.	Prijevozna sredstva	1.031.483,00	703.525,00	68,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	5.236.789,00	19.250.794,00	367,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	45.528.483,00	56.771.678,00	124,7
2.	Financijska imovina	8.285.694.926,00	8.438.145.428,00	101,8
2.1.	Novčana sredstva	30.176.666,00	34.191.941,00	113,3
2.2.	Depoziti	10.819.534,00	10.819.534,00	100,0
2.3.	Potraživanja	1.778.586.302,00	1.788.492.032,00	100,6
2.4.	Dani zajmovi	137.371.396,00	136.208.347,00	99,2
2.5.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	3.557.634.703,00	3.556.814.587,00	100,0
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.771.106.325,00	2.911.618.987,00	105,1
Ukupno imovina		9.141.486.757,00	9.298.849.236,00	101,7
3.	Obveze	2.849.500.055,00	2.992.886.138,00	105,0
4.	Vlastiti izvori	6.291.986.702,00	6.305.963.098,00	100,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		9.141.486.757,00	9.298.849.236,00	101,7
Izvanbilančni zapisi		34.430.425.136,00	44.002.129.348,00	127,8

Koncem 2009. vrijednost imovine, odnosno obveze i vlastiti izvori veći su za 157.362.479,00 kn, odnosno 1,7%, u odnosu na stanje početkom 2009. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje financijske imovine u iznosu 152.450.502,00 kn i nefinancijske imovine u iznosu 4.911.977,00 kn. U okviru financijske imovine vrijednosno je značajnije povećanje rashoda budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda u iznosu 140.512.662,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 60.523.548,00 kn (dok se vrijednosno značajnije smanjenje financijske imovine odnosi na potraživanja za prenesena sredstva u Državnu riznicu u iznosu 54.189.233,00 kn, te vrijednost dionica i udjela u glavnici tuzemnih trgovackih društava izvan javnog sektora u iznosu 820.116,00 kn).

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda povećani su u 2009. u odnosu na 2008. za 5,1%, a odnose se na mirovine i mirovinska primanja u iznosu 2.882.259.961,00 kn i plaće u iznosu 29.339.860,00 kn obračunane za prosinac 2009. isplaćene u siječnju 2010., te nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 19.166,00 kn.

Povećanje potraživanja za prihode poslovanja u visini 3,8% nastalo je najvećim dijelom zbog potraživanja za namjenska sredstva stambenog fonda u iznosu 25.955.703,00 kn, potraživanja za više ustupljeni portfelj Hrvatskom fondu za privatizaciju u iznosu 20.476.095,00 kn, potraživanja od društva HMO za naplaćene i nenaplaćene prihode od investicijskih fondova u iznosu 8.540.258,00 kn, te potraživanja prema regresnim zahtjevima za nepripadne isplate mirovina u iznosu 6.277.878,00 kn.

Smanjenje potraživanja za prenesena sredstva u Državnu riznicu u iznosu 54.189.233,00 kn se odnosi na sredstva stambenog fonda koja je Zavod pri zatvaranju računa počekom siječnja 2007. prenio na račun državnog proračuna. Na temelju suglasnosti Ministarstva financija, navedena sredstva su koncem prosinca 2009. prenesena u korist Zavoda.

Koncem 2009., u odnosu na 2008., vrijednost nefinansijske imovine je povećana za 4.911.977,00 kn ili 0,6%, najvećim dijelom zbog povećanja dodatnih ulaganja u građevinske objekte u pripremi u iznosu 14.014.005,00 kn, okončanih ulaganja u građevinske objekte prenesenih u upotrebu u vrijednosti 8.159.236,00 kn, ulaganja u računalne programe središnje službe u iznosu 7.462.714,00 kn, te nabave licenci u iznosu 4.376.309,00 kn (dok se vrijednosno značajnije smanjenje nefinansijske imovine odnosi na isknjiženu vrijednost prodanih stanova u iznosu 12.984.404,00 kn, te obračunani ispravak vrijednosti građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava u iznosu 16.115.883,00 kn).

Vrijednost finansijske imovine koncem 2009. je iznosila 8.438.145.428,00 kn, a odnosi se na dionice i udjele u iznosu 3.534.003.594,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 2.911.618.987,00 kn, ukupna potraživanja u iznosu 1.788.492.032,00 kn, zajmove trgovačkim društvima u iznosu 136.208.347,00 kn, novčana sredstva u banci u iznosu 34.191.941,00 kn, obveznice dobivene za prodane stanove bivšim nositeljima stanarskog prava za staru deviznu štednju i za konvertibilnu valutu u iznosu 22.810.993,00 kn, te depozite, odnosno polog sredstava iz bivšeg stambenog fonda u poslovnu banku za osiguranje stambenih kredita zaposlenicima u iznosu 10.819.534,00 kn.

Dionice i udjeli u glavnici se odnose na dionice i udjele u 129 trgovackih društava i banaka, koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća u iznosu 3.126.525.490,00 kn, dionice i udjele u trgovackim društвима i bankama u stečaju u iznosu 1.000.808.483,00 kn (za vrijednost navedenih dionica u poslovnim knjigama je proveden ispravak vrijednosti), dionice u Kapitalnom fondu d.d. u iznosu 384.520.100,00 kn, dionice tri društva u sudskom postupku u iznosu 17.051.156,00 kn, dionice više društava u iznosu 886.848,00 kn, osnivački ulog u društvu HMID u iznosu 5.000.000,00 kn, te udjelu u društvu HMO u iznosu 20.000,00 kn. Prema izvješću o poslovanju društva HMO, koje vodi evidenciju i sudjeluje u upravljanju trgovackih društava iz portfelja Zavoda u suradnji s Hrvatskim fondom za privatizaciju kojem su dionice Zavoda prenesene na upravljane i gospodarenje, nominalna vrijednost ukupnog portfelja Zavoda koncem 2009. je smanjena za 813.502,00 kn u odnosu na vrijednost portfelja početkom 2009. u iznosu 3.127.338.992,00 kn.

Pored navedenog portfelja Zavoda, koji se odnosi na društva koja redovito posluju, u portfelju Zavoda se nalazi 65 društava i banaka u stečaju čija nominalna vrijednost koncem 2009. iznosi 1.000.808.483,00 kn, te je smanjena za 153.523.744,00 kn, jer je tijekom 2009. okončan stečaj nad 40 društava koja su brisana iz sudskeg registra. Dionice u Kapitalnom fondu d.d. se odnose na dionice 18 društava prenesenih i upisanih u temeljni kapital navedenog fonda.

Potraživanja u iznosu 1.788.492.032,00 kn se odnose na potraživanja prema posebnim propisima u iznosu 1.503.621.019,00 kn, potraživanja za prodane stanove bivšim nositeljima stanarskog prava i stanove u vlasništvu Zavoda prema odluci ravnatelja i uz suglasnost upravnog vijeća Zavoda na obročnu otplatu u iznosu 120.171.759,00 kn, potraživanja za doprinose u iznosu 76.343.859,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 46.425.600,00 kn, potraživanja za namjenska sredstva stambenog fonda uplaćena u državni proračun i od najma poslovnog prostora u iznosu 29.238.716,00 kn, potraživanja od državnog proračuna za jamstvene pologe u iznosu 8.375.397,00 kn, potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja i plaćene zajedničke troškove u iznosu 4.110.033,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 205.649,00 kn.

Potraživanja prema posebnim propisima u iznosu 1.503.621.019,00 kn se odnose na potraživanja za više ustupljeni portfelj Hrvatskom fondu za privatizaciju u iznosu 935.047.734,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna iz ranijih godina za isplate mirovina u iznosu 376.290.834,00 kn, potraživanja prema regresima za nepripadne isplate mirovina u iznosu 82.552.577,00 kn, potraživanja od banaka i potraživanja dojavljena pravnoj službi za povrat nepripadnih isplata mirovina u iznosu 31.544.842,00 kn, potraživanja za zapošljavanje invalida u iznosu 35.676.098,00 kn, potraživanja za naknadu šteta u iznosu 35.513.810,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 6.995.124,00 kn.

Početkom 2009., potraživanja za više ustupljeni portfelj Hrvatskom fondu za privatizaciju su iznosila 914.571.639,00 kn, te predstavljaju usklađeno stanje ukupnog duga Hrvatskog fonda za privatizaciju prema Zavodu za više ustupljeni portfelj kod zamjene dionica između navedenog Fonda i Zavoda u razdoblju od 1994. do 2002., što su navedeni Fond i Zavod utvrdili sredinom prosinca 2002. Također, Hrvatski fond za privatizaciju je prihvatio potraživanja u iznosu 168.813.962,00 kn za prodane dionice i udjele iz portfelja Zavoda (nominalne vrijednosti 768.222.970,00 kn) na Varaždinskoj burzi, za pokriće kapitalnih izdataka u okviru privatizacije prema modelu A. Hrvatski fond za privatizaciju je navedene dionice i udjele iz portfelja Zavoda prodao ne temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, u korist Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Ministarstva pomorstva, prometa i veza i Hrvatskih voda. S obzirom na navedeno, Fond je trebao u svojim poslovnim knjigama evidentirati priznate obveze prema Zavodu u iznosu 1.083.385.601,00 kn. U 2009. je povećan dug za 20.476.095,00 kn, te je na koncu 2009. ukupni dug Hrvatskog fonda za privatizaciju prema Zavodu za više ustupljeni portfelj iznosio 935.047.734,00 kn. Prema izvješću povjerenstva društva HMO, navedeni iznos povećanja duga se odnosi na nominalnu vrijednost pet društava, za koje je Zavod u svibnju 2005. i svibnju 2006. dao naknadnu suglasnost Hrvatskom fondu za privatizaciju za zaključenje ugovora o prijenosu. U tijeku je poduzimanje dalnjih aktivnosti za rješavanje utvrđenih i priznatih potraživanja i obveza.

Potraživanja iz državnog proračuna za isplate mirovina u iznosu 376.290.834,00 kn se odnose na potraživanja za manje uplaćena sredstva do lipnja 2001. za mirovine prema posebnim propisima. Od srpnja 2001., isplata mirovina i mirovinskih primanja se obavlja s računa Državne riznice. Tijekom 2009., Zavod je poduzimao aktivnosti za rješavanje iskazanih potraživanja s Ministarstvom financija.

Potraživanja za nepripadne isplate mirovina prema regresnim zahtjevima i isplaćene putem banaka iskazana su u ukupnom iznosu 114.097.419,00 kn, što je povećanje u odnosu na 2008. za 8.823.256,00 kn. Potraživanja prema regresnim zahtjevima iskazana su u iznosu 82.552.577,00 kn, a potraživanja od banaka za povrat nepripadno isplaćenih mirovina i potraživanja dojavljena pravnoj službi iznose 31.544.842,00 kn. Potraživanja se odnose na više isplaćena sredstva korisnicima mirovina i drugih primanja zbog smrti korisnika mirovine, prestanka školovanja člana obitelji, isplate zaštitnog dodatka u većem iznosu, pogrešnih izračuna, isplate obiteljske mirovine korisnicima za vrijeme trajanja redovnog školovanja. Isplata obiteljske mirovine korisnicima je uvjetovana redovnim dostavljanjem školskih potvrda Zavodu. Kod isplate mirovina u inozemstvo, korisnici mirovina su obvezni jednom godišnje dostavljati potvrde o životu. Postupak za povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja (regresni postupak) pokreće pravna služba Zavoda na temelju obavijesti odsjeka za obračun mirovinskih primanja po područnim službama. Poduzimaju se aktivnosti na koordinaciji rada nadležnih službi i odjela po područnim službama za smanjenje mogućnosti nastanka nepripadnih isplata mirovina i mirovinskih primanja, te ubrzanje naplate evidentiranih potraživanja za nepripadno isplaćene mirovine.

Potraživanja za zapošljavanje invalida u iznosu 35.676.098,00 kn se odnose na potraživanja od pravnih osoba za sredstva poticaja za zapošljavanje invalida isplaćena do 1998., koja nisu opravdana. Dio potraživanja u iznosu 33.947.267,00 kn je utužen, a neutužena potraživanja iznose 1.728.831,00 kn. Navedena potraživanja su smanjena za 1.235.901,00 kn u odnosu na stanje početkom 2009. u iznosu 36.911.999,00 kn. Smanjenje se odnosi na potraživanja za koja je utvrđeno da su nenaplativa, jer su nad dužnicima okončani stečajni postupci i brisani su iz sudskog registra.

Potraživanja za naknadu šteta iskazana su u iznosu 35.513.810,00 kn, od čega potraživanja od društava u stečaju iznose 12.443.371,00 kn, od drugih društava 15.780.485,00 kn, te od osiguravajućih društava iznose 7.289.954,00 kn. U odnosu na 2008., povećana su za 4.400.808,00 kn. Prema odredbama Zakona, Zavod ima pravo na naknadu štete za davanja iz mirovinskog osiguranja od osobe koja je uzrokovala invalidnost ili smrt osigurane osobe, od poslodavca ako je šteta nastala zbog neizvršavanja njegove zakonske ili ugovorne obveze, te od osiguravajućeg društva kod kojega su vlasnici i korisnici motornih vozila osigurani od odgovornosti za štetu. Tijekom 2009. na ime štete je naplaćeno 17.974.455,00 kn, a od društava u stečaju nije bilo naplate potraživanja s osnova naknade šteta. Do konca svibnja 2010. sastavljen je pregled potraživanja za naknadu štete od društava u stečaju prema područnim službama Zavoda, te su u slučajevima okončanja stečajnog postupka i brisanja iz sudskog registra do sredine lipnja 2010. donesene odluke o otpisu nenaplativih potraživanja u iznosu 3.569.256,00 kn, koje su evidentirane u poslovnim knjigama.

U okviru potraživanja prema posebnim propisima, odlukom ravnatelja uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća, otpisana su potraživanja u iznosu 2.275.741,00 kn od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, koja se odnose na troškove tekućeg i investicijskog održavanja, nastala u razdoblju od početka 1995. do konca 1998. kada je odmaralište korišteno za smještaj prognanika i izbjeglica. Navedena potraživanja se temeljem odredbi članka 10. i 11. Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama otpisana kao nenaplativa.

Na koncu 2009., dospjela potraživanja su iznosila 1.590.080.000,00 kn, od čega su sumnjičiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu 110.300.000,00 kn ili 6,9%.

Zajmovi trgovačkim društvima u iznosu 136.208.347,00 kn se odnose na potraživanja od društva HMO za prodane dionice i udjele u iznosu 136.031.991,00 kn (pri čemu sumnjiva i sporna potraživanja za prodane dionice 30 trgovačkih društava u ranijem razdoblju čija je naplata upitna iznose 42.804.815,00 kn, za koja je u poslovnim knjigama proveden ispravak vrijednosti), te druga potraživanja u iznosu 176.356,00 kn. Za naplatu sumnjivih i spornih potraživanja pokrenuti su sudski postupci koji nisu okončani, a nad pojedinim kupcima je pokrenut stečajni postupak te su potraživanja prijavljena u stečajnu masu. Prema procjeni društva HMO, od navedenog iznosa sumnjivih i spornih potraživanja za otpis je predloženo 2.827.686,00 kn. Zbog realnosti iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama donesena je odluka o evidentiranju potraživanja na računu ispravka vrijednosti potraživanja.

Obveze su koncem 2009. iskazane u iznosu 2.992.886.138,00 kn, što je za 143.386.083,00 kn više u odnosu na početak 2009. kada su iskazane u iznosu 2.849.500.055,00 kn. Vrijednosno je značajnije povećanje obveza za mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2009. i drugih obveza.

Odnose se na obveze za isplatu mirovina i mirovinska primanja za prosinac 2009. u iznosu 2.876.222.897,00 kn, plaće za prosinac 2009. u iznosu 29.339.755,00 kn, financijske rashode u iznosu 12.105.147,00 kn, materijalne rashode u iznosu 9.775.841,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 717.283,00 kn, te druge obveze u iznosu 64.725.215,00 kn.

U okviru drugih obveza, vrijednosno su značajnije obveze prema državnom proračunu u iznosu 35.824.616,00 kn. Odnose se na obveze iz 1999., kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno više sredstava u iznosu 62.085.930,00 kn na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i poduzeća u sanaciji iz 1999. Na temelju sporazuma iz 2003. s Ministarstvom financija, Zavod je podmirio dio obveza u iznosu 26.261.314,00 kn, a razlika u iznosu 35.824.616,00 kn nije podmirena. Istodobno, u izvanbilančnoj evidenciji je iskazano potraživanje od državnog proračuna za doprinose od dva brodogradilišta u iznosu 46.876.734,00 kn.

Na koncu 2009., dospjele obveze su iznosile 429.862,00 kn, a plaćene su u siječnju 2010.

Obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za prosinac 2009., za plaće za prosinac 2009. i nabavu nefinancijske imovine su plaćene u siječnju 2010., a preostale obveze su podmirene do konca ožujka 2010.

Programi i projekti financirani u 2009.

U Zavodu se provode četiri programa – Mirovine i mirovinska primanja, Administracija i upravljanje mirovinskim sustavom, Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika, te Unaprjeđenje mirovinskog sustava.

Tijekom 2009. u Zavodu je financirano pet skupina projekata:

- preustroj Zavoda koji obuhvaća pet projekata – Reinžinjering poslovnih procesa (BPR), Reorganizacija kadrovske politike, ERP rješenje (Integralno upravljanje resursima Zavoda), Elektronički sustav za upravljanje dokumentacijom (ESUD), Izgradnja računalno-komunikacijske infrastrukture (IRKI) koji je završen koncem lipnja 2009. te je započela realizacija SOA projekta (Servisno orijentirana arhitektura);
- projekti prve skupine prioriteta – Izračun i automatska rješenja za osnovnu mirovinu za osiguranike drugog stupa, Primjena osobnog identifikacijskog broja, Automatska rješenja o predujmu mirovine i izračun predujma, Automatsko IN, MS i OM rješenje nakon privremenog rješenja.

Zatim, Poslovi u vezi izmjene i dopune baze podataka o "atypičnim" poslovima – II faza, Ukidanje radne knjižice, Uspostava neposredne isplate mirovinskih primanja korisnicima koji prebivaju u Saveznoj Republici Njemačkoj, Evidentiranje podataka za obračun i izvještavanje o porezu na mirovine – od III do VI faze, Evidentiranje, obračun i smanjenje obveza Zavoda prema preporuci Državnog ureda za reviziju – II faza, Ustege od mirovine, Obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje na mirovine, Redizajn, standardizacija i obrada papirnih izlaza, te E zaprimanje zahtjeva u uredskom poslovanju;

- skupina projekata optimalizacije – Razmjena podataka relevantnih za ostvarenje prava iz mirovinskog osiguranja i dječjeg doplatka, E-prijave Zavoda – II i III faza, Omogućavanje korištenja aplikacije izrade rješenja svim referentima koji imaju osobno računalo, Donošenje rješenja o prestanku prava po službenoj dužnosti – II faza, Automatizacija privremenih rješenja zbog toga što ne postoji podatak o prosječnoj plaći – II faza, Obavljanje poslova provedbe dijela međunarodnih ugovora u područnoj službi Gospić, Pojačanje intenziteta kampanje prethodnog utvrđivanja inozemnog staža, Osnivanje novog tima za rješavanje o žalbama unutar Odjela međunarodne suradnje, revizije i rješavanja o pravima u drugom stupnju, Potvrde o isplaćenim mirovinskim primanjima – IV faza, te Akti Zavoda;
- projekti važni za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda – Medicinsko vještačenje – II A faza, Uvođenje ispostave u Vodicama u funkciju, Automatizacija izrade i dostave požurnica inozemnom nositelju osiguranja, Projekt automatizacije poslova u slučaju preračuna mirovina s republikama bivše SFRJ – I faza, Obračun doprinosa za samostalne umjetnike, Automatski obračun zaostalih mirovinskih primanja – II faza, Automatska ponovna, naknadna isplata doplatka za djecu, Potraživanja za povrat nepripadno doznačenih mirovinskih primanja – IV faza, Povrat nepripadno doznačenih mirovinskih primanja, Doznaka mirovinskih primanja, obračun poreza i ustega, te Evidencija o predmetima kontrole staža osiguranja, plaća, osnovica za obračun doprinosa i uplaćenih doprinosa;
- projekti na kojima je započet rad ali neće biti dovršeni u 2009. – Uvođenje područne službe Zabok u funkciju, Razmjena podataka s inozemnim nositeljima osiguranja, Informatizacija imovinsko-pranih poslova, te Izgradnja sustava stalne raspoloživosti – BCP.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Zavoda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura, odluka i drugih internih akata, s ciljem utvrđivanja zakonitosti poslovanja. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u cilju određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primjenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Uspoređeni su podaci iskazani u finansijskim izvještajima s podacima iz prethodne godine i s podacima iz finansijskog plana radi utvrđivanja područja rizika.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, a brojnije vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Korišteno je izvješće o radu i poslovanju, izvješće o finansijskom poslovanju, te izvještaji o provedbi pojedinih aktivnosti, projekata i programa. Provjerene su računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, dokumentacija u vezi s obračunom autorskih honorara i ugovora o djelu, ulazni računi, ostvarivanje vlastitih prihoda, te provođenje javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora. Obavljeni su razgovori i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Zavodu je predloženo da prihvati preporuke i poduzme potrebne radnje.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje razvijati sustav unutarnjih finansijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima, te u skladu s donesenim planom uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola.

Predložio je i nadalje poduzimati aktivnosti na rješavanju pitanja potraživanja (procjenu mogućnosti naplate i donošenje odgovarajućih odluka).

Također, predložio je sastaviti pregled potraživanja za naknadu štete od društava u stečaju po svim područnim službama, te pribaviti dokumentaciju iz koje će biti vidljivo je li nad društvima okončan stečajni postupak ili su društva brisana iz sudskog registra. U slučaju gdje je nad društvima okončan stečajni postupak i brisana su iz sudskog registra, donijeti odgovarajuće odluke vezane uz iskazana potraživanja.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje poduzimati aktivnosti na rješavanju međusobnih potraživanja i obveza Zavoda i Ministarstva financija.

Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema svim preporukama.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih finansijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, finansijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi i projekti financirani u 2009. i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti.

Zavod u očitovanju izjavljuje da prihvata navode iz Izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Zavoda za 2009., te navodi da kontinuirano unapređuje poslovanje te će i nadalje poduzimati aktivnosti za realizaciju započetih projekata i razvijati sustav finansijskog upravljanja i kontrola radi ekonomičnog i djelotvornog korištenja sredstava državnog proračuna.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je finansijska revizija Zavoda za 2009. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Zavod obavlja poslove iz svog djelokruga rada koji se odnose na obvezno mirovinsko osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, provedbu postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, vođenje evidencija o osiguranim osobama, obveznicima uplate doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i prava na doplatak za djecu, provjeru poslovnih knjiga, finansijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika plaćanja doprinosa, upravljanje prikupljenim sredstvima, provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, te unaprjeđenje rada i poslovanja, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata.

Za obavljanje djelatnosti u 2009. su ostvareni prihodi u iznosu 35.089.588.812,00 kn, a izvršeni su rashodi u iznosu 35.072.575.389,00 kn. U ukupnim prihodima, sredstva državnog proračuna sudjeluju s 99,9%. Rashodi su izvršeni za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja za mirovine i druga mirovinska primanja u iznosu 34.404.323.987,00 kn koji čine 98,1% ukupnih rashoda, za zaposlene u iznosu 355.577.163,00 kn, što je 1,0% ukupnih rashoda, finansijske rashode u iznosu 153.304.815,00 kn ili 0,5%, materijalne rashode u iznosu 118.223.698,00 kn ili 0,3%, te za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 41.145.726,00 kn ili 0,1% ukupno izvršenih rashoda. Koncem 2009. u Zavodu je bilo 3 247 zaposlenika.

Sustav unutarnjih finansijskih kontrola se uspostavlja i razvija u skladu s propisima što je i nadalje potrebno činiti, odnosno provoditi aktivnosti u dijelu finansijskog upravljanja i kontrola u skladu s donesenim izmjenama Plana uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola. Uspostavljene su unutarnje prethodne kontrole, te naknadne kontrole koje se provode putem nadzora posebnih odjela za kontrole i instruktažu ustrojenih u okviru četiri sektora, te putem ureda za kontrolu u kojem se provode postupci nadzora svih poslova iz djelatnosti Zavoda.

Prema izvješću o radu i poslovanju, ključne planirane aktivnosti i poslovi u Programu rada za 2009. su obavljeni, a provedba određenih aktivnosti je u tijeku. Pored pet projekata u okviru preustroja Zavoda, provodilo se i 38 drugih projekata vezanih za unaprjeđenje rada i poslovanja (od čega 37 planiranih, te jedan izvanredni projekt). Realizirano je 12 projekata, u četiri projekta su završene pojedine faze, a rad na preostalim projektima se nastavio u 2010.